

واکاوی فقهی و حقوقی دخالت دیگران در زندگی زوجین و تاثیر آن بر طلاق

نعمت ابراهیم نژاد

کارشناسی ارشد معارف اسلامی و حقوق خانواده دانشگاه ارومیه

چکیده

خانواده از مهم ترین ارکان تشکیل دهنده جامعه حساب می شود. حفظ امنیت خانواده و جلوگیری از دخالت اطرافیان از الویت های بنیاد خانواده می باشد. وجود تنش میان زوجین امری انکار ناپذیر است و با پیچیده شدن جوامع انسانی و رشد فرهنگ و اجتماع اختلافات افراد نیز افزایش پیدا می کند و در این میان طلاق نیز یکی از منفور ترین حلال ها نزد خداوند متعال می باشد لازم به ذکر است طلاق نیز آخرین راه برای پایان دادن به زندگی زناشویی می باشد. با توجه به تحلیل ها و بررسی های انجام گرفته در مقاله حاضر به این نتیجه رسیده ایم که دخالت های دیگران و نقض حریم خصوصی افراد آثار منفی بر روابط خانوادگی آنها دارد که در اکثر موارد منجر به طلاق نیز می شود. همچنین افرادی که در سن کم با یکدیگر ازدواج می کنند به دلیل عدم تجربه کافی، خانواده های این افراد اقدام به دخالت در زندگی آنها می نمایند. دخالت و نقض حریم خصوصی افراد در آیات و روایات نیز منع شده است بدین ترتیب که افراد نباید در حریم شخصی دیگران دخالت کنند. حال عواملی همچون عدم توافق اخلاقی زوجین، عامل اقتصادی، ترویج آداب و رسوم خرافی، خشونت خانوادگی و سازو کار برای حل اختلاف زوجین در این نوشتار اشاره شده است. در اکثر موارد افرادی که می خواهند اختلافات زوجین را حل و فصل نمایند، منجر به تشدید این اختلافات نیز می شوند. در این نوشتار تحلیلی و توصیفی به بررسی واکاوی فقهی و حقوقی تاثیر دخالت دیگران بر زندگی زوجین و تاثیر آن بر طلاق پرداخته شده است.

کلید واژه: زوجین، دخالت دیگران، طلاق، حریم خصوصی، استقلال زوجین

1. مقدمه

بی تردیدی یکی از معضلاتی که جوانان بعد از ازدواج غریبانگیر آن هستند، طلاق می باشد. که یکی از عوامل اصلی آن دخالت اطرافیان در زندگی زوجین شده است. که در اکثر موارد این مورد نیز منجر به طلاق می شود (حسینی 1386؛ نقل از مشکی و همکاران، 1390). بی شک یکی از فشار های درونی خانواده، دخالت بیش از حد والدین می باشد که در آینده زوجین را با مشکلاتی از جمله طلاق مواجه سازد (لارسون، هلمن، 1994). ناگفته پیداست به طور کلی یکی از زیر ساز های اختلافات از اول تا پایان هر ازدواجی، دخالت اطرافیان در زندگی زوجین می باشد (ثنایی، 1379). در این میان سوالاتی مطرح می شود حفظ حریم خصوصی افراد چه اهمیتی دارد؟ عوامل موثر بر دخالت دیگران کدامند؟ عامل اقتصادی چه تاثیری دارد؟ عدم توافق اخلاقی زوجین چه تاثیری دارد؟ سازو کار های حل اختلافات زوجیت چیست؟ همچنین دخالت های دیگران در زندگی زوجین تاثیر منفی و سوئی دارد. از آنجا که در مقالات

و ساله ها و پایان نامه ها به دخالت اطرافیان در زندگی زوجین مورد بررسی قرار گرفته است، اما هیچ تحقیقی به طور مستقل بر دخالت های دیگران در زندگی زوجین و تاثیر آن بر طلاق نپرداخته است. لذا در تحقیق حاضر درصدد بررسی دخالت دیگران در زندگی زوجین و تاثیر آن بر طلاق هستیم.

2. مفهوم شناسی

در این بخش به مفاهیم بنیادی تحقیق پرداخته خواهد شد.

1.2 طلاق

در این بخش به مفهوم لغوی و اصطلاحی طلاق پرداخته خواهد شد.

1.1.2 طلاق در لغت

در لغات طلاق معنای وافر و بیان شده است که برخی از معانی آن، آزاد کردن، مفارقت، واگذاشتن و جدایی است (آذرتاش، 1385، ص 402). طلاق از ریشه طلق، در زبان عربی نیز به معنای گستن گره می باشد (ابن منظور، 1414، ذیل ماده طلاق). کلمه طلاق به معنای از بین بردن پیوند نکاح با صیغه مخصوص است (شهید ثانی، 1413، ق 9، ص 9).

2.1.2 طلاق در اصطلاح

در اصطلاح عبارت است از «ازاله قید نکاح بدون عوض با صیغه طالق و شبهه آن» (نجفی، 1381، ص 2). همچنین در کتاب مرآه العقول به بیان از امام صادق آمده است « خداوند خانه ای را که در آن ازدواج باشد، را دوست دارد و خانه ای را که در آن طلاق باشد، متنفر و بیزار است. نزد خداوند متعال منفور تر از طلاق نیست. (مجلسی، 1404، ص 94). همچنین به برداشته شدن و جدا کردن زن (فراهیدی، 1410، ق 101) از محدودیتی گفته می شود که به وسیله عقد و پیمان بین زن و مرد برقرار شده است (مصطفوی، 1402، ص 112).

طلاق برای مواردی وضع شده است که کارکردهای مطلوب خانواده با اختلالات جدی روبه رو شود و ادامه زندگی مشترک مفاسدی بیش از پیامدهای منفی طلاق به بار آورد. در این موارد، اسلام حکم به جواز یا رجحان و احیاناً لزوم طلاق کرده است (مشایخی، 1387، ص 192). در اصطلاح فقهی، فقه های مذاهب با عناوین مختلفی به توضیح آن اشاره نموده اند، ولی مفهوم آن واحد و عبارت است از "گشودن پیوند زناشویی و پایان دادن به این رابطه با الفاظ و همانند آن است (سرخسی، المبسوط 2/6).

2.2 دخالت

در این بخش به مفهوم لغوی و اصطلاحی دخالت پرداخته خواهد شد.

1.2.2 دخالت در لغت

در زبان فارسی کلمه «دخالت» از ریشه عربی به معنای مداخله کردن و داخل شدن و «داخل شدن شخصی در کاری که به او ارتباط ندارد، آمده است (دهخدا، 1341، ج 7، ص 10489). همچنین «مداخلت کردن» به معنای متفاوتی مانند اقدام به کاری، داخل شدن

درامری، در آمدن در کاری که مربوط به شخص نیست، و «مداخله گر» شخصی است که در زندگی و کار اطرافیان بدون هیچ حقی و بدون اجازه ی آنان دست اندازی و دخالت می کنند (آذر تاش آذر نوش، 1379، ص 190-192).

2.2.2 دخالت در اصطلاح

دخالت به مفهوم مکر و حيله و فساد و دشمنی پنهان ذکر شده است که این مفهوم به دخالت پنهان اشاره دارد (اصفهانی، 1412، ص 333).

3. پیشینه پژوهش

1.3 پیشینه داخلی

سپهریان (1379) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی مقدماتی عوامل مؤثر بر طلاق و راههای پیشگیری از آن» با بررسی های انجام گرفته دومین عمل طلاق بعد از ناسازگاری های اخلاقی و رفتاری، دخالت های اطرافیان و دیگران می باشد. در این تحقیق بیش از نیمی از زنان، اقوام شوهر و حدود 6 درصد مردان اقوام زن را عامل طلاق و تنش می دانند.

عامری (1381) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی تأثیر مداخلت خانواده درمانی راهبردی در اختلالات زناشویی» یکی از مواردی که باعث رضایت زناشویی بیان شده است، اطرافیان و اقدام هستند.

بنی جمالی و همکاران (1383) بر پژوهشی تحت عنوان «ریشه یابی علل از هم پاشیدگی زوجین نافوق بیان نموده است. به این شکل که در زوجین ناموفق، مشاهده شده است که میزان بیشتری از دخالت خانواده ها، در مراحل زندگی جوانان هستیم. همچنین در خانواده هایی که دختر و پسر از جانب خانواده های متقابل مورد قبول قرار نمی گیرد، مشکلات و کشمکش هایی بیشتری دیده شده است.

خندان و طیبی (1388) مقاله ای تحت عنوان «درآمدی بر نقش فرهنگی و با بیان نقش فرهنگی دینی دولت» با بررسی و اشاره به دیدگاه لیبرالیسم و مارکسیسم و با رویکرد تحلیلی و نظری و با بیان نقش فرهنگی دینی دولت، در باب دخالت دولت و همچنین با نگرش مخالفان دخالت دولت دینی در عرصه فرهنگ و نقد آن با نگرش اسلام درباره نقش دولت دینی در فرهنگ و نقد آن پرداخته شده است.

فاتحی دهقانی و نظری (1389) در پژوهشی به بررسی دخالت اطرافیان در زندگی زوجین به این نتیجه رسیدند که زنان بیشتر از مردان تمایل دارند تا دیگران در زندگی آنان دخالت کنند در حالی که مردان هیچ همبستگی ندارند. همچنین بر اساس مبانی نظری که انجام گرفته هرچقدر دخالت اطرافیان بیشتر باشد گرایش به طلاق بیشتر خواهد بود.

رضوانی و همکاران (1399) پژوهشی تحت عنوان «مشخصات، مراحل ایجاد و علل وقوع طلاق عاطفی در جامعه ایران» ارائه یک چارچوب» در چندین دهه، پژوهش های گوناگونی در مورد عوامل طلاق در کشور ایران انجام گرفته و از دسته بندی های زیادی بر این مورد استفاده شده است؛ که هدف از این تحقیقات واکاوی مراحل به وجود آمدن وقوع طلاق در ایران در این زمینه بوده است. در این پژوهش به عوامل مختلفی و گوناگون موثر بر طلاق اشاره شده است. و همچنین در این مقاله به عنوان عوامل پیدایش و گسترش این پدیده در کشور اشاره شده است.

2.3 پیشینه خارجی

سیگالین (1991) در پژوهشی دخالت اطرافیان و دیگران در زندگی زناشویی زوجین، باعث سلب قدرت در تصمیم‌گیری از زوجین و بروز اختلافات خانوادگی گردیده و سبب آن منجر به جدایی و وقوع طلاق نیز شود.

آماتو (1994) در پژوهشی به بررسی تطبیقی مردان و زنان طلاق گرفته شده هند و آمریکا به این نتیجه رسید که پس از طلاق مردان از مشکلات عاطفی و اقتصادی و دخالت و حمایت اجتماعی بیشتر رنج می‌برند، اما زنان هندی، بعد از طلاق در مقایسه با زنان آمریکایی وضعیتی بدتری دارند. وی دلیل این تفاوت را وابستگی اقتصادی زنان به مردان، وجود خانواده‌های گسترده و باورهای در مورد ازدواج زنان در هند نهاده است.

بلوس-فلد و هوم (2000) در پژوهشی به عنوان «علت پیامدهای طلاق در آمریکا» به بررسی پرداخته و نتایج آن اینکه نوع الگوی زندگی و شبکه تعاملات فرد بر طلاق تاثیر گذار است؛ یعنی همانگونه که الگو ارائه شده موجود در شبکه‌ها در برگیرنده فرد، زندگی همراه با خانواده و ازدواج و دخالت آنان به صورت قانونی الگو قرار دهد. لذا فرد در پی هم‌سوئی با شبکه، همان سیاست‌ها را مورد اجرا قرار می‌دهد.

ملتفت (2003) در پژوهشی به بررسی رابطه زناشویی و عاطفی زوجین با همدیگر و نحوه ارتباط آنان با دیگران و دوستان رابطه‌ای مساوی با مقدار تعارضات داشته است.

گایر (2010) پژوهشی در خصوص 402 نفر از مسلمانان طلاق گرفته در آمریکای شمالی و علت اصلی آن پرداخته است. نتایج بدین شکل است که در گروه‌های سنی 20 تا 40 سال، در اوایل ازدواج زنان اکثراً متقاضی طلاق بودند و دلیل آن هم خشونت عاطفی و کلامی، ناسازگاری سوءاستفاده مالی و دخالت خانواده‌ها و اطرافیان بوده است که این عوامل به مرور تاثیر بسیاری در طلاق زوجین در آمریکای شمالی داشته است.

4. اهمیت حفظ حریم خصوصی در روابط زوجین

حریم خصوصی با کرامت انسانی ارتباط تنگاتنگی دارد و باعث می‌شود اطلاعات در رابطه با زندگی خصوصی، به وسیله‌ای با استفاده ابزاری از انسان‌ها برای اعمال سلطه تبدیل شود. با حیثیت و آبرو و اطلاعات خصوصی آنان خدشه وارد شود (انصاری، 1386، ص 323). حریم خصوصی، به شیوه‌هایی از شخصی بودن و محرمانگی ارتباط‌های اشخاص خانواده با دیگر افراد جامعه نسبت داده می‌شود. بر اساس اصول و قواعد حاکم بر این شیوه از حریم خانواده، هر کدام از اعضای خانواده امکان دارد در برخی از انواع ارتباط‌های اجتماعی و فردی خویش جنبه‌هایی از خصوصی بودن روابط از جامعه و حتی از دیگر افراد جامعه انتظار داشته باشد. به طوری که از نگاه همه محفوظ مانده و افراد غیر مجاز امکان حق و پایش و تجسس را نداشته باشند. در حریم خصوصی، انواع ارتباط انسانی اعم از بی‌واسطه یا با واسطه را شامل می‌شود. همچنین در نظام حقوقی کشور‌های مختلف قواعدی وجود دارد از جمله ممنوعیت شنود غیر مجاز مکالمات، بازکردن نامه‌ها که نقض این موارد در بین زوجین نیز وجود دارد (صادقی، 1388، 113). اهمیت حفظ حریم خصوصی، گسترده‌ای از زندگی هر شخص می‌باشد که فرد عرفاً انتظار دارد تا دیگران بدون اجازه آنها به اطلاعات راجع به آن قلمرو دست پیدا نکنند، و همچنین در گستره‌ی زندگی آنان دخالت نکنند (انصاری، 1386، ص 38). لازم به ذکر

اینکه عدم رعایت حریم خصوصی، امکان ورود دولت مردان و افراد به حریم خصوصی اشخاص وجود دارد که در این موارد گناه شایع می شود (منصوری نژاد، 1386، ص 162).

حریم خصوصی با تعاریفی گوناگون بیان شده است در اکثر موارد به آن خلوت نیز گفته می شود. به طور کلی حریم خصوصی عبارت است از زندگی افراد که عرفاً و عقلاً از دیگران انتظار می رود دیگران بدون رضایت آنها در آن دخالت و تجسس و یا به صورت دیگر به آن تعرض و ورود ننمایند (مصطفی زاده، 1388، ص 33). که هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق دخالت در آن امور را نداشته و حریم خصوصی جایگاهی است که هیچ کس بدون مجوز حق دخالت و ورود به آن را ندارد و این حریم خانوادگی باید از هر دخالت ایمن بماند (حکمت نیا، 1392، ص 164).

خداوند نیز در اکثر موارد افراد را از ورود به حریم خصوصی همدیگر منع نموده است. در بعضی از آیات و روایات نیز اشاره شده که افراد نباید در زندگی و حریم خصوصی دخالت کنند و همانند دیگران، حق اطلاع داشتن و ورود پیدا کردن در امور زندگی زوجین را ندارد. لذا ممنوعیت غیبت، تجسس در اسلام مصداق بارز آن است. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ ۖ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا ۚ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا ۚ فَكَرِهْتُمُوهُ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ۝ ۱۲» «ای کسانی که ایمان آورده اید! از بسیاری گمان ها اجتناب کنید که بعضی از گمان ها گناه است، و از عیوب مردم تجسس نکنید و دنبال سر یکدیگر غیبت نکنید، آیا یکی از شما هست که دوست بدارد گوشت برادر مرده خود را بخورد؟ قطعاً از چنین کاری کراهت دارید و از خدا پروا کنید که خدا توبه پذیر مهربان است». (الحجرات، 12) در سوره حجرات آیه 12 نیز تجسس در زندگی مردم نیز نفی شده است.

بدیهی است گمان بد، عامل اصلی برای جست و جوگری و همچنین سرکشی عاملی برای کشف و دست یابی به اسرار و راز های حریم خصوصی مردم می باشد. همچنین دین اسلام هرگز اجازه نمی دهد تا حریم خصوصی آنها آشکار شود. به بیان دیگر دین اسلام خواستار آن است که در زندگی خصوصی افراد، از هر نظر در امنیت باشد. ناگفته پیداست اگر هر شخص به جست و جوگری درباره اسرار دیگران بپردازد هیچ زندگی ای تداوم پیدا نمی کند و همه افراد نیز دچار مشکل می شوند لذا این امر منافاتی برای کشف جرم ندارد (مکارم شیرازی، 1371، ص 184).

در روایات نیز کجکاوی و تجسس نسبت به امور دیگری نفی شده است. همچنین پیامبر اکرم (ص) تمامی افراد را از تجسس و دخالت در زندگی نهی نموده است و بیان داشته است: از تجسس و گمان بد دوری کنید چرا که گمان بد، حرف را همانند دروغ نشان می دهد و از کجکاوی یکدیگر دوری کنید (بخاری، بی تا، ج 6 ص 60؛ قرطبی، ج 16، ص 331). در دین اسلام حفظ حریم خصوصی افراد از آموزه های اخلاقی هستند و ضمانت اجرای معنوی آن کیفر و پاداش اخروی و دنیوی است. همانطور که امام صادق (ع) در باب پاداش اخروی و دنیوی کسی که حریم خصوصی افراد را حفظ نماید، فرمودند: «هر کس عیوب مومنی را حفظ کند خداوند مفتاد عیب از عیوب دنیوی و اخروی وی را خواهد پوشانید» (کلینی، 1365، ص 300).

5. عوامل موثر بر دخالت در زندگی زوجین

5.1 عدم توافق اخلاقی زوجین

نا هماهنگی زوجین از لحاظ اخلاقی و عدم توافق بر زندگی مشترک منجر به دخالت در زندگی آنها می شود. به طور کلی عدم توافق اخلاقی زمینه را برای ایجاد دخالت اطرافیان مهیا می سازد. زوجین قبل از ازدواج دارای شخصیت های متفاوتی هستند که در بیشتر

موارد جهات مشترک اخلاقی بین زن و شوهر وجود ندارد. زوجینی که قبل از ازدواج شناخت کافی از هم ندارند و یا از خصوصیت اخلاقی همدیگر که بابا هم تعارض دارد، چشم پوشی می کنند در آینده نیز در آستانه ازدواج یکدیگر را فریب می دهند و سرانجام بعد از زندگی به تفاهم اخلاقی نرسیده و منجر به دخالت اشخاص دیگر در زندگی آنها می شود (کی نیا، 1384، ص 827). حال در نظر بگیرید اگر یک زن ممکن است به صداقت و احترام با دیگران اهمیت دهد، در حالی که شوهر این موارد ارزش کمتری می دهد و این عوامل نیز منجر به بروز اختلاف و دخالت اطرافیان می شود.

5.2 عامل اقتصادی

مشکل اقتصادی و فقر در جامعه و عدم استقلال مالی زن و مرد، همچون یکی از عوامل موثر بر اختلافات زوجین و تشدید کننده نابسامانی های روابط زوجین می باشد که به دلیل عدم اشتغال مرد و در نتیجه عدم استقلال زوجین در تامین مایحتاج خانواده و وابستگی آنها به خانواده هایی که منجر به دخالت بی رویه در زندگی آنها می شود (تقوی، 1382، ص 220). زن و شوهری که تحت فشار و مشکل اقتصادی قرار دارند و با این مسائل در حال مبارزه در طول تاریخ دست و پا پنجه می زنند وجود فشار مالی، ارتباط زوجین را تحت تاثیر قرار می دهد. این فشارها می تواند باعث گوشه گیری، فشار عاطفی، افسردگی در افراد شود. زوجین به صورت پنهانی یا آشکارا سعی در کنترل یکدیگر یا یکی از آنها هستند. یا یکی از آنها دیگری را به خاطر مشکلات مالی سرزنش می کند همچنین فقر باعث کاهش عزت نفس مرد می شود. در این میان اطرافیان با حمایت های مالی که این خانواده ها دارند استقلال مالی آنها نقض شده و باعث ایجاد دخالت و ورود به حریم خصوصی آنها می شود (یانگ و هافرت، 1998).

5.3 ترویج آداب و رسوم خرافی

آداب و رسوم عرفی و خرافی و تحمیل نادرست این خرافات یکی از عوامل موثر بر ایجاد و تنش و طلاق بین زوجین می باشد که باور های ناصحیح و عقاید خرافی خود نیز زمینه ایجاد دخالت و طلاق را فراهم می سازد. در اکثر موارد مشاهده شده که زوجین اسیر سحر و جادوی دیگران شده اند و برای خلاصی از از معضل پیش رمال و جن گیر می روند یا قرص های محبت می گیرند و در خورد یکدیگر می دهند این عوامل که پایبندی به خرافات و آداب و رسوم اشتباه در بین زوجین باعث ایجاد تنش زمینه طلاق زوجین می شود (طاهری، 1386، ص 119).

5.4 خشونت خانوادگی

خشونت خانوادگی یک معضل اجتماعی در بین زوجین می باشد که تاثیرات منفی بر روابط زوجین دارد. این خشونت که شامل (لگد زدن، کنترل یا سلطه گری گاز گرفتن، هل دادن، تهدید و سوءاستفاده جنسی و محرومیت از امنیت اجتماعی و اقتصادی را شامل می شود) (کاپالدی و همکاران، 2009، ص 504). عواقب ناخوشایند آزار و اذیت و خشونت خانوادگی، منحصر به فرد و خانواده آنها نیست؛ بلکه ایجاد زمینه آسیب های اجتماعی می باشد و همچنین می تواند برای هر شخصی در هر زمانی اتفاق بیفتد. خشونت موارد مختلفی دارد؛ از جمله سوءاستفاده فیزیکی، جنسی و اقتصادی (کارکورت، 2014، ص 695). با توجه به موارد اشاره شده خانواده هایی که ثبات رفتاری ندارند و همیشه در خشونت با یکدیگر رفتار میکنند موجب بروز اختلاف در خانواده شده و این عامل نیز باعث تشدید دخالت های اطرافیان برای حل آن می شود. در حین حال نه تنها در اکثر موارد منجر به حل شدن این اختلافات نمی شود بلکه بروز طلاق نیز می باشد.

5.5 سازو کار برای حل اختلاف زوجین

خانواده اصلی ترین عضو جامعه حساب می شود. بدین ترتیب حفظ کیان خانواده از اساس هر نظام حقوقی می باشد ویژگی های منحصر به فرد این نهاد و تاثیرات آن بر مصالح نظام حقوقی و حاکمیت ها، علت اصلی این بخش از اجتماع با دیگر بخش ها است. تلاش برای ایجاد صلح و سازش در اکثر دعاوی وجود دارد و این امر اختصاص به دعاوی خانوادگی ندارد. یکی از اصلی ترین این امر چه در فرهنگ و ادبیات حقوقی و قانونی و چه در فرهنگ و ادبیات دینی و شرعی، ایجاد صلح و سازش و ارجاع آن به داور و یا اشخاص خاص وجود دارد. این امر از ابتدای بشریت و از زمان به وجود آمدن تنش و اختلاف بین طرفین، که هدف بشر نیز با گسترش حل و فصل تنش ها ایجاد مصالحه بین طرفین بوده است. با توجه به موارد بیان شده به خاطر اهمیت زیاد تنش و اینکه صلح و سازش نتیجه مطلوب به همراه خواهد داشت یا اینکه باعث تشدید خواهد شد، امری انکار ناپذیر است و زوجینی که توانایی حل اختلاف بین خود را ندارند و در صورت بروز اختلاف با دخالت های اطرافیان جهت حل ان مواجه می شوند این امر ممکن است تاحدی مثمر به ثمر باشد و در اکثر موارد این امر موجب تنش بین زوجین در دعاوی خانوادگی می شود. (هدایت نیا، 1397، ص 27-29)

نتیجه گیری

از مجموع مطالب پیش گفته در تحقیق حاضر نتایج زیر به دست می آید.

حفظ امنیت خانواده و جلوگیری از دخالت دیگران از الویت های بنیاد خانواده می باشد. لذا در هر خانواده ای بین زوجین تنش و اختلاف وجود دارد و این امری انکار ناپذیر است. در این مقاله به این نتیجه رسیده ایم که حفظ حریم شخصی خانوادگی و عوامل موثر بر دخالت زوجین تاثیر و افری در طلاق دارد یکپار مواردی که باعث دخالت در زندگی زوجین شده است نا هماهنگی زوجین از لحاظ اخلاقی و انحطاط رفتاری آنها می باشد همچنین مشکل و عدم استقلال مالی زوجین نیز تاثیر و افری بر این دخالت دارد. زمانی که مشکل اخلاقی و رفتاری در بین زوجین به وجود آید به وفور دیگران برای حل آن اقدام خواهند کرد چرا که در اکثر موارد دخالت های آنان نه تنها منجر به صلح و سازش نشده است بلکه موجب تشدید تنش و طلاق شده است از سوی دیگر به این نتیجه رسیده ایم که زوجینی که استقلال مالی ندارند و از دیرگان برای تامین مخارج خود استفاده می کنند با مرور باعث دخالت و سلطه آنها بر زندگی زوجین می شود همچنین افرادی که در سن کم با یکدیگر ازدواج میکنند به دلیل عدم تجربه کافی، خانواده های این افراد اقدام به دخالت در زندگی آنها می نمایند.

منابع:

1. قرآن کریم
2. ابن منظور، محمد بن مکرم (1414ق)، لسان العرب، لبنان - سوریه: دار الفکر.

3. آذر تاش آذر نوش(1379)، فرهنگ معاصر عربی فارسی، تهران، نشر نی، چاپ اول.
4. آذرتاش آذر نوش(1385)، فرهنگ معاصر عربی-فارسی، نشر نی، چاپ هفتم، ص ۴۰۲.
5. انصاری، باقر(1386)، حقوق ارتباط جمعی، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، تهران
6. انصاری، باقر(1386)، حقوق حریم خصوصی، انتشارات سمت، چاپ اول، تهران.
7. بخاری، محمد بن اسماعیل (بی تا) (الصحيح، بیروت، دار المعرفه، ج 16، ص 60.
8. بنی جمالی، شکوه السادت، نفیسی، غلامرضا و یزدی، سیده منوره (1383)، ریشه یابی علل از هم پاشیدگی خانوادهها در رابطه باویژگیهای روانی -اجتماعی دختران و پسران قبل از ازدواج. مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز 3(1 و 2).
9. تقوی، نعمت الله(1382) جامعه شناسی خانواده، تهران، دانشگاه پیام نور
10. ثنائی، باقر (1379)، نقش خانواده اصلی در ازدواج فرزندان. تازه ها و پژوهشهای مشاوره ، 2، 46- 42
11. حکمت نیا، محمود(1392)، حقوق زن و خانواده، تهران، سازمان انتشارات فرهنگ و اندیشه اسلامی، چاپ اول، ص 164.
12. فاتحی دهقان، ابوالقاسم و نظری، علی محمد.(1389) "تحلیل جامعهشناختی عوامل مؤثر بر گرایش زوجین به طلاق در استان اصفهان". فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی. شماره 25، صص 54-13
13. دهخدا، 1341 لغت نامه دهخدا، تهران، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، چاپ اول.
14. راغب اصفهانی(1412)، مفردات الفاظ القرآن، بیروت، دار العلم، چاپ اول.
15. رضوانی، امین؛ موسوی، سید اسماعیل(1399)، مشخصات، مراحل ایجاد و علل وقوع طلاق عاطفی در جامعه ایران(ارائه یک چارچوب). ششمین کنفرانس بین المللی روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی.
16. سپهریان آذر، فیروزه(1379) بررسی مقدماتی عوامل مؤثر بر طلاق و راههای پیشگیری از آن. فصلنامه اصول بهداشت و روان، (5، 6)، 1-24
17. سرخسی، محمد، المبسوط، بیروت، دار المعرفه 1414ه.
18. شایگان، علی(1375)، حقوق مدنی ایران، قزوین، نشر طه، ص 347
19. شهید ثانی، زین الدین بن علی، مسالك الأفهام إلى تنقيح شرائع الإسلام، قم، مؤسسه المعارف الإسلامیة، چاپ اول، ۱۴۱۳ق.
20. صادقی، حسین(1388). مسئولیت مدنی در ارتباطات الکترونیکی، تهران: نشر میزان.
21. عامری، فریده(1381) بررسی تأثیر مداخلت خانواده درمانی راهبردی در اختلالات زناشویی، پایان نامه دکتری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران.
22. علی اصغر، طیبی، مسلم امیری، درآمدی بر نقش فرهنگی دولت دینی، مجله معرفت سیاسی، سال اول ، شماره اول، بهار و تابستان 1388، صفحات 129-155
23. فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، چ دوم، جلد 5، قم، هجرت، 1410ق، ص 101
24. قرطبی، محمد بن احمد انصاری (بی تا) الجامع الاحکام القرآن، بیروت، دار الفکر، ج 16، ص 331.
25. کلینی، محمد ابن یعقوب(1365) الکافی، دارالکتب الاسلامیه، تهران.
26. کلینی، محمد ابن یعقوب(1365) اصول الکافی، ج 2 دارالکتب الاسلامیه، تهران.
27. کی نیا، مهدی(1384) جامعه شناسی خانواده، تهران، نشر داژه، ص 827.
28. مجلسی، محمد باقر، مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، تحقیق و تصحیح سید هاشم رسولی محلاتی، تهران، دار الکتب الإسلامیة، چاپ دوم، ۱۴۰۴ق.
29. مشایخی، قدرت الله، خانواده /از دیدگاه فقه و حقوق /اسلامی، تهران، سازمان مطالعه و توسعه علوم انسانی دانشگاه ها، 1387، ص 192
30. مشکي، مهدیو دیگران(1390) بررسی وضعیت و عوامل مرتبط با طلاق از دیدگاه زوجینمطلقه شهر گنبد در سال های 1378-88، افق دانش، فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گنبد، سال هفدهم شماره اول

31. مصطفوی، حسن، التحقيق في كلمات القرآن الكريم، تهران، مركز الكتاب للترجمة و النشر، 1402ق، ص112
32. مصطفی زاده، فهیم (1388) جایگاه حق خلوت در حقوق کیفری، قم، دانشگاه قم.
33. مکارم شیرازی، ناصر، 1371، تفسیر نمونه، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ج22، ص184
34. منصورنژاد، محمد، 1386، نظام اسلامی و حریم خصوصی شهروندان، مجله حکومت اسلامی، شماره 44.
35. نجفی، شیخ محمد حسن، جواهر الکلام، تصحیح محمد قوچانی، چاپ بیروت، ۱۹۸۱ م، ج ۳۲، ص ۲.
36. هدایت نیا، فرج الله (1397) طراحی جامع حمایت خانواده، تحقیقات بنیادین علوم انسانی، 12(3) ص 27-50

منابع انگلیسی

1. Larson, J. H., & Holman, T. B. (1994). Premarital predictors of marital quality and stability. *Journal of Family Relations*, 43, 228- 237
2. Moltafet, H. (2003). The factors affecting the tendency toward divorce in the city of Shiraz, Shiraz University, a Master's thesis, sociology. (Persian).
3. Segalin, M. (1991). sociology of families, Hamid Elias, markaz, printing. (Persian).
4. Amato, P. R. (1994). "The Impact of Divorce on Men and Women in India and the United States". *Journal of Comparative Family Studies*, 25(2): 207–21.
5. Poleric, A. & Weilok, L. (2004) "Cause of Divorce and Effect on Children in Australia", *Journal of Sociology Australia*. December, Vol. 12, No. 11, 397- 402
6. Blotsfeld, B.H. (2000) "Causes and Consequences of Divorce, an Introduction to this Special Issue", *Journal of Divorce & Remarriage*, USA, vol. 4: pp 8-120
7. Guyer, Jane I. 2010 Prophecy and the Near Future: Thoughts on Macroeconomic, Evangelical, and Punctuated Time. *American Ethnologist* 34 (3): 409-421.
8. Yeung, J. & Hofferth, S. (1998). 'Family adaptations to income and job loss in the U. S.'. *Journal of Family and Economic Issues*, vol.19, no.3.
9. Karakurt, G. , Smith, D. , & Whiting, J. (2014). Impact of intimate partner violence on women's mental health. *Journal of family violence*, 29(7), 693- 702.
10. Capaldi, D. M. , Shortt, J. W. , Kim, H. K. , Wilson, J. , ... , & Tucci, S. (2009). Official incidents of domestic violence: Types, injury, and associations with nonofficial couple aggression. *Violence and victims*, 24(4), 502-519.

Abstract:

The family is regarded as one of the most fundamental constituents of society. Safeguarding family security and preventing outside intervention rank among the foundational priorities of the family. The presence of tension between spouses is undeniable, escalating with the complexity of human societies and the evolution of culture and society, thereby increasing individual conflicts. Divorce, albeit abhorred, is considered by the Almighty as one of the permissible solutions to terminate marital life. It is worth noting that divorce serves as the final recourse to end matrimonial ties. Through the conducted analyses and examinations in this paper, it has been concluded that the third parties' interference and the violation of individuals' privacy have adverse effects on their family relationships, often

culminating in divorce in most cases. Furthermore, individuals getting married at a young age, due to their lack of sufficient experience, often face interference from their families. Interference and the infringement of individuals' privacy are also prohibited in religious scriptures, emphasizing the prohibition against intruding into others' personal boundaries. Moreover, factors such as moral disagreements between spouses, economic factors, propagation of superstitious customs, domestic violence, and mechanisms for resolving marital disputes are all discussed in the present paper. In most cases, efforts made by individuals to resolve marital conflicts only serve to exacerbate them. This analytical and descriptive study provides an investigation into the jurisprudential and legal implications of third parties' interference in couples' lives and its impact on divorce.

Keywords: Couples, Third Party's Interference, Divorce, Privacy, Marital Independence